

Asia: VN/2166/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain väliaikaisesta muuttamisesta (opintosetelikokeilu)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa esityksen tavoitteena olevaa nuorten tukemista korkeakouluopintojen aloittamisessa. Ministeriö pitää kuitenkin tarpeellisena kiinnittää opetus- ja kulttuuriministeriön huomiota eräisiin seikkoihin. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää erityisesti haasteellisena sellaisen mielikuvan luomista, että nuorilla olisi mahdollisuus pitää välivuosi ennen jatko-opintoihin hakeutumista. Esimerkiksi työttömyysturvajärjestelmä ei tue ajatusta välivuoden pitämisestä.

Opintosetelin kohderyhmään kuulumisen edellyttäisi sitä, että nuori on hakenut opiskelupaikkaa yhteishaussa, mutta jäänyt ilman paikkaa. Lähtökohta sinänsä on työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan perusteltu. Ministeriö pitää kuitenkin haastavana tilannetta, jossa nuori jättää ilman pätevää aloittamatta opinnot saatuaan opiskelupaikan. Näissä tilanteissa nuorella ei ole oikeutta työttömyysetuuteen ja ministeriö katsoo, että nuorten ohjaukseen ja opintosetelistä tiedottamiseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Muussa tapauksessa on mahdollista, että nuori tekee ratkaisun välivuoden pitämisestä ja avointen korkeakouluopintojen opiskelemisesta, mutta joutuu samalla turvautumaan toimeentulotukeen. Opintoseteliin liittyvässä tiedottamisessa voitaisiin työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan hyödyntää muiden tahojen ohella työllisyysalueita, Ohjaamo -palveluita ja osaamispolku.fi -verkkosivuja.

Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee hallituksen esitystä, jolla mahdollistettaisiin 25 vuotta täyttäneille mahdollisuus opiskella avoimia korkeakouluopintoja työttömyysetuutta menettämättä. Työnhakijalla säilyisivät kuitenkin samat esimerkiksi työnhakuun liittyvät velvollisuudet kuin muillakin työnhakijoilla. Ministeriön näkemyksen mukaan sen ja opetus- ja kulttuuriministeriön valmistelemilla hallituksen esityksillä voi olla vaikutuksia saman henkilöryhmän opiskelumahdollisuuksiin.

Hjelt Jan
Työ- ja elinkeinoministeriö

Meling Timo
Työ- ja elinkeinoministeriö